

Raadsvoorstel

Onderwerp **Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen**
Registratienr. 4655175 Steller/teInr. Rob Bakker/ 51 13 Bijlagen 2

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim
	☐ Vertrouwelijk
Portefuillehouder	M. Gijsbertsen / R. van der Schaaf Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit de nota "Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen" vast te stellen.

Samenvatting

De nota bij dit voorstel gaat over de veranderingen die de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 met zich meebrengt. Het voorstel is een nadere uitwerking van de discussienota "Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen- *Gevolgen van de Participatiewet, keuzes en richtingen*" die de raad in de commissie Werk & Inkomen op 10 september jl. heeft besproken. Na besluitvorming van de raad over dit beleidskader moeten de gemaakte keuzes nog worden uitgewerkt in verordeningen. Voorstellen hiervoor zullen aan de raad worden voorgelegd in december van dit jaar en ook deels in het eerste kwartaal van 2015. Het college kondigt aan in het voorjaar van 2015 bij de raad terug te komen met een brede visie op het gebied van maatschappelijke participatie in het sociale domein.

Aanleiding en doel

In de commissie Werk & Inkomen op 10 september jl. heeft u de discussienota "Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen - *Gevolgen van de Participatiewet, keuzes en richtingen*" besproken. In die nota hebben wij aangegeven welke veranderingen er op ons afkomen op het terrein van de lokale sociale zekerheid en welke keuzes u hierin kunt maken. Met inachtneming van uw opmerkingen en de reactie van de Cliëntenraad Groningen presenteren wij u nu de definitieve nota waarin wij het beleidskader voor de Participatiewet hebben uitgewerkt.

Kader

Het formele kader wordt gevormd door de Participatiewet en de wet Maatregelen Wet werk en bijstand.

In de motie "Een leven lang leren" (motie 13 uit het voorjaarsdebat) verzoekt u ons college na te gaan of de scholingstoelage uit de Participatiewet mogelijkheden biedt om mensen via opleiding naar werk te begeleiden. In de nota geven wij aan hoe wij invulling geven aan de "Studietoelage" uit de Participatiewet.

Argumenten en afwegingen

Kern van de Participatiewet is dat we als gemeente vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk worden voor de ondersteuning van mensen die kunnen werken, maar die niet zelfstandig in staat zijn daarmee het minimumloon te verdienen. In de nota geven we aan welke ondersteunende instrumenten we voor deze groep tot onze beschikking krijgen en hoe we deze - in samenspraak met onze partners in de arbeidsmarktregio - willen inzetten. Mensen voor wie de stap naar werk nu nog te groot is stimuleren we om zoveel mogelijk maatschappelijk actief te zijn. Participatiebanen vormen daarbij een belangrijk instrument. Ook op het gebied van inkomensondersteuning en handhaving verandert er met de komst van de Participatiewet het één en ander. Met de uitwerking die we u nu voorleggen borgen een solide inkomensondersteuning voor mensen die zijn aangewezen op een uitkering. Daar waar de wet van ons eist om bij overtreding van regels een sanctie op te leggen, benutten we de wettelijke ruimte die we hebben om kwalijke gevolgen hiervan zoveel mogelijk te beperken.

De te maken keuzes hebben wij in de nota per onderwerp uitgewerkt en in een kader geplaatst. Zij dragen bij aan het realiseren van onze ambitie dat Groningen een stad is waarin iedereen tot zijn recht komt en op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving.

Naar aanleiding van vragen daarover tijdens de bespreking in de commissie W&I van 10 september jl. beschrijven we onze ervaringen met de dienstverlening aan de drie klantgroepen zoals bedoeld in de Re-Visienota van juli 2012. Ook gaan we in op het vraagstuk van verdringing en verdeling in relatie tot onze nieuwe opdracht om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen en de inzet van vrijwilligers in het sociale domein.

In de discussienota stelden we voor om de nieuwe voorziening Bechut werk alleen open te stellen voor mensen die groepsgewijs voor reguliere bedrijven kunnen werken. Omdat we zoveel mogelijk mensen met een beperking betaald werk willen bieden laten we deze "instroomeis" los. Het streven blijft om waar mogelijk mensen (groepsgewijs) te laten werken voor reguliere bedrijven, maar waar dat niet mogelijk is zoeken we een andere geschikte werkplek.

Als werkgever willen we het goede voorbeeld geven en meer plekken voor mensen met een arbeidsbeperking beschikbaar stellen. In de nota geven we wat onze ambitie is.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De discussienota is toegezonden aan en ambtelijk toegelicht in een vergadering van de Cliëntenraad Groningen (CR). De CR heeft hierop zijn visie gegeven in de aan uw commissie W&I en wethouder Gijsbertsen gerichte brief van 5 september 2014. De CR heeft vervolgens in een brief van 14 oktober 2014 advies uitgebracht over het concept van de nu voorliggende definitieve nota. Hieronder gaan wij in het op hetgeen de CR naar voren brengt.

De CR geeft aan tegen de invoering te zijn van een verplichte tegenprestatie en ook tegen de gedachte om het recht op een individuele inkomenstoelage te koppelen aan het leveren van een maatschappelijke bijdrage. Over het al dan niet opleggen van een verplichte tegenprestatie zijn wij het met de CR eens. In de discussienota hebben wij al aangegeven hier geen voorstander van te zijn en deze lijn volgen wij ook nu. Het recht op een individuele inkomenstoelage verbinden we vooralsnog niet met het leveren van een maatschappelijke bijdrage. Of we deze toeslag mogelijk op termijn willen benutten als beloning voor het leveren van een maatschappelijke bijdrage, betrekken we bij de brede participatieaanpak. De hoogte van de individuele inkomenstoelage voor gehuwden, alleenstaande ouders en alleenstaanden is - net als bij de langdurigheidstoelage - een percentage van de bijstandsnorm voor gehuwden.

De kostendelersnorm en de Wet hervorming kindregeling zijn rijksregels die wij moeten uitvoeren. Vanzelfsprekend hebben we bij de uitvoering oog voor situaties waarin mensen door deze regels in de knel kunnen komen en zullen we in die gevallen binnen onze mogelijkheden zoeken naar maatwerkoplossingen. Te denken valt aan schuldhulpverlening (waaronder: preventieactiviteiten) of bijzondere bijstand.

Zoals aangegeven in de nota zullen we in het regionale Werkbedrijf van de arbeidsmarktregio Groningen afspraken met werkgevers maken over te realiseren garantiebanen voor mensen met arbeidsbeperking. Het is aan werkgevers om banen beschikbaar te stellen en aan gemeenten en het UWV om hen daarbij te ondersteunen. Zelf zullen we als gemeente in 2015 16 garantiebanen openstellen. Wij zien dit als een redelijk aantal dat in verhouding staat tot de totale werkgelegenheid binnen de sector gemeenten. De garantiebanen zullen gaan vallen onder de gemeentelijke cao. Ten aanzien van de nieuwe voorziening Beschut werk is het zo dat het UWV indiceert. Het besluit wordt genomen door de gemeente en tegen dat besluit kunnen mensen in bezwaar gaan. De gemeente kan bij dat besluit niet anders dan het advies van het UWV volgen. De gemeente zal alleen mensen voordragen als er voldoende plekken beschut werk beschikbaar zijn. Van een dubbele keuring is dus geen sprake. Bij beschut werk kijken we in eerste instantie naar groepsgewijze opdrachten van bedrijven. De komende periode kijken we ook naar alternatieve mogelijkheden om voldoende plekken te kunnen bieden.

De huidige Participatiebanen vormen een re-integratieinstrument voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Een Participatiebaan is voor de deelnemer maximaal 2 jaar beschikbaar. Mensen op een Participatiebaan worden begeleid en ontvangen per half jaar een premie. Van regulier werk is geen sprake. Zoals aangegeven in de nota willen we voorlopig op dezelfde manier doorgaan met de Participatiebanen. Dit instrument zullen we in het voorjaar van 2015 betrekken bij de ontwikkeling van een bredere visie over de vraag hoe we de maatschappelijke participatie van verschillende groepen burgers willen stimuleren en welke instrumenten wij daarvoor inzetten. De CR zal daarbij worden betrokken.

Over de werkervaringsplaatsen die we mensen bieden als onderdeel van Klantondersteuning merken we op dat deze plaatsen altijd beperkt zijn in duur (een half jaar tot maximaal een jaar) en aansluiten bij het leerdoel van de werkzoekende. Over het vervallen van de inkomensgrens bij inkomensondersteunende regelingen doen wij in deze nota geen voorstellen. Zoals ook aangegeven in de discussienota betrekken we dit onderwerp bij de herziening van het armoedebeleid.

Financiële consequenties

Dit voorstel komt overeen met de primitieve begroting van 2015.

Vervolg

De keuzes die wij in deze nota presenteren moeten op verschillende onderdelen nog worden uitgewerkt in verordeningen. In de raad van december leggen wij u voorstellen voor voor de Re-integratieverordening, de verordening Loonkostensubsidie en de Verordening Individuele studietoelage. Hiermee zijn wij in staat om vanaf 1 januari 2015 uitvoering te geven aan onze opdracht om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen en valt niemand tussen wal en schip.

De overige verordeningen leggen wij u voor in het eerste kwartaal van 2015. Hiermee blijven wij ruimschoots binnen de termijn die het overgangsrecht bij de wet geeft (vaststelling voor 1 juli 2015). Met dit beleidskader en de nog vast te stellen verordeningen is het verhaal niet af. We willen nagaan welke mogelijkheden er zijn om de uitvoering van onze lokale sociale zekerheid op een vernieuwende manier te verbinden met het sociale domein in de volle breedte en de gebiedsgerichte aanpak. In het voorjaar van 2015 komen we met voorstellen hierover bij u terug.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Bijlagen:

- nota "Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen".
- brief Clientenraad Groningen d.d. 14 oktober 2014.

Gemeente Groningen,
t.a.v. Rob Bakker

datum: 14 oktober 2014

Onderwerp:

Invoering Participatiewet: Groningse keuzes en kaders (versie 10 oktober 2014).

Inleiding.

In aansluiting op onze kritische bijdrage aan het rapport “De Participatiewet: Keuzes en richtingen - augustus 2014” van de Gemeente Groningen, willen wij hierbij gebruikmaken om het college in een vroeg stadium van advies te voorzien aangaande de “Invoering Participatiewet in de gemeente Groningen. Keuzes Versie 10 oktober 2014”.

Zoals ook aangegeven in onze vorige reactie, is de Cliëntenraad (hierna genoemd de CR) absoluut niet tegen een ondernemers-georiënteerde aanpak van de werkgelegenheid, maar blijven wij van mening dat er voor ‘de politiek’ op dit terrein op middellange termijn maar een zéér beperkte rol is weggelegd. Om deze reden zal het gemeentelijk sociaal beleid zich toch vooral moeten richten op de kritieke gevolgen voor de onderkant van het “twee gezichten”-beleid zoals in het Coalitieakkoord ‘Voor de verandering’ in een veranderopgave van € 10 miljoen is uitgewerkt.

1. De tegenprestatie.

De CR waardeert het dat het college in het kader van de invoering van de participatiewet stelt dat een verplichte tegenprestatie niet aan de orde is. Met dit besluit wordt terecht afstand genomen van “onrealistische dwang”, mede gezien ook het onderzoeksresultaat van het Bureau O & S dat 54% van de WWB-ers al vrijwilligerswerk verricht.

De CR waardeert ook dat het college er van af heeft gezien om de individuele inkomenstoelage als beloningsinstrumentarium – en daarmee verbonden uitsluiting – in te zetten.

2. Kostendelers norm.

Met de invoering van de kostendelersnorm lijkt de kortgeleden ingetrokken “huishoudinkomenstoets” weer helemaal terug. Samengestelde gezinnen zullen door deze maatregel een noodzakelijk deel van hun inkomsten verliezen. Mogelijk zullen hierdoor betalingsproblemen, schulden en gespannen gezinsverhoudingen ontstaan. De vraag is of de gemeente beschikt over voldoende mechanismen en financiële middelen om deze problemen vervolgens weer op te lossen. Wij vinden het antwoord hierop in de nota niet terug.

3. Individuele inkomenstoelage.

We waarderen het dat het college bij de ombouw van langdurigheidstoelage naar individuele inkomenstoelage de toeslagen op hetzelfde niveau handhaaft. Naar onze ervaring gaat deze toeslag vooral op aan ‘buitengewone en onvoorziene kosten’, zoals de eigen bijdrage in de zorg, onvoorziene reiskosten, hoge energiekosten, etc. In dit kader zijn wij van mening dat er geen enkele reden kan en mag zijn om haar uit het minimebeleid te schrappen.

In strijd met het voorgaande verbindt het College de individuele inkomenstoeslag aan het leveren van een maatschappelijk bijdrage. Gesteld wordt dat het recht op deze toeslag (én de hoogte daarvan) zal gaan afhangen van "de krachten, bekwaamheden en inspanningen" die door het individu worden verricht.

In de ogen van de CR zijn deze "criteria" zodanig ondefinieerbaar en vaag dat van een objectieve beoordeling van de tegenprestatie geen sprake kan zijn. Om deze reden blijft de CR absoluut tegen de voorgestelde koppeling.

De consequentie hiervan is dat wij het College verzoeken een verordening met eenduidige, minimale criteria (uren, functie-eisen en functie-zwaarte, begeleiding, etc.) uit te werken. De CR vraagt zich af hoe de individuele inkomenstoeslag toekenning zich verhoudt tot de categorieën gehuwden en alleenstaande ouders? (Zie noot 8 van de nota)

4. Hervorming kinderregeling

De CR mist in de nota het antwoord van de gemeente op de voorhanden zijnde hervormingen van de kinderregeling.

5. Participatiebanen

De werkzaamheden door uitkeringsgerechtigden in participatiebanen, waar productie geleverd wordt zonder dat er sprake is van doelgerichte toeleiding naar regulier werk of die slechts leiden naar een certificaat of diploma, dragen niet bij aan het bevorderen van perspectief op betaald werk. De CR is van mening dat hier na 3 maanden sprake is van regulier werk en als zodanig beloond hoort te worden. Het werk dat bijstandsgerechtigden uitvoeren in participatiebanen vertoont ook alle kenmerken van een normale arbeidsovereenkomst met uitzondering van het kenmerk loon: er is sprake van een gezagsverhouding, men moet aanwijzingen van de werkgever opvolgen (versus sanctie) en men moet een persoonlijke prestatie verrichten.

Een aantal begrippen uit de WWB dient in de verordening van de gemeente nader ingekaderd te worden, zoals b.v. "wat is beperkt in omvang en tijd" in de tegenprestatie, hoe wordt 'additioneel' gedefinieerd, hoelang mag werken zonder regulier loon en CAO ingezet worden? De kernvraag daarbij is: wanneer is er sprake van regulier werk?

6. Garantiebannen

De CR vindt het een goede zaak dat de gemeente zich volledig wil inzetten voor de afspraken die gemaakt zijn in het Sociaal Akkoord. Positief is vooral ook dat de Gemeente een voortrekkersrol inneemt bij de opzet van het Werkbedrijf en het realiseren van één gezamenlijk pakket aan faciliteiten in de arbeidsregio.

Enigszins teleurstellend is dat de Gemeente als werkgever, op basis van een formeel vastgelegde aandeel-concept-cao, niet verder komt dan 16 garantiebannen in 2015. Of dit gegeven voldoende is om werkgevers enthousiast te krijgen gebruik te maken van deze regeling lijkt twijfelachtig. De CR is ook hierbij van mening dat de garantiebannen bij de gemeente na een periode van 3 maanden moeten vallen onder de bij de gemeente van toepassing zijnde CAO.

7. Beschut werk

Het is aan de UWV om de indicatie te stellen of iemand in aanmerking komt voor beschut werk. Vervolgens is het aan de gemeente te besluiten of de door de UWV geïndiceerde voor beschut werk in aanmerking komt. Leidt dit niet tot een dubbele keuring?

De vraag blijft waar de betrokken persoon bezwaar kan aantekenen als beide indicaties in strijd met elkaar zijn?

Tevens heeft de CR de vraag of de gemeente in haar eigen organisatie ook beschutte werkplekken denkt te kunnen realiseren.

8. Uniformering van sancties c.q. arbeidsverplichtingen.

Wij kunnen ons vinden in het uitgangspunt van het college dat de gemeente terughoudend is met het opleggen van maatregelen, omdat de financiële gevolgen voor de burgers groot kunnen zijn: "We streven er daarom naar om het opleggen van een sanctie zoveel mogelijk te voorkomen door op andere manieren te bewerkstelligen dat mensen zich inspannen om aan het werk te gaan."

Op welke manieren het college dit concreet meent te kunnen bereiken blijft echter onduidelijk. Dit is echter essentieel omdat het college, uiteindelijk, wél bereid zegt te zijn sancties op te leggen, ondanks dat het middel erger is dan de kwaal.

De CR blijft van mening dat met sancties de kans op noodzaak tot schuldhulpverlening of andersoortige problemen groter wordt. Een ieder weet immers dat er in Groningen en omstreken, alsook in de rest van Nederland, bij lange na niet genoeg banen zijn om, ook met optimale inspanning van de WWB-ers en inzet van de beschikbare middelen, een groot deel van de Groningse WWB-populatie aan regulier werk te helpen. In dit kader zijn sancties voor mensen die geen perspectief op werk hebben dan ook geen optie in de ogen van de CR.

9. Mensen die wel kunnen werken maar niet zelfstandig in staat zijn om een plek te vinden op de reguliere arbeidsmarkt (klantondersteuning)

Het college stelt: "*Voor wie niet uitstroomt naar werk zoeken we een passende werkervaringsplaats.*"

De CR kan zich hier in vinden als deze werknemers op basis van duidelijke criteria met betrekking tot arbeidsvoorwaarden, duur en doel van de werkervaringsplaats te werk gesteld worden.

10. Vervallen inkomensgrens

Met de invoering van de Participatiewet vervalt bij de categoriale inkomensregelingen en de individuele inkomens toeslag de inkomensgrens van 110% van het sociaal minimum. De CR is van mening dat inkomensgrens in deze opgetrokken moet worden naar 130% van het sociale minimum. Dit ter bestrijding van de armoedeval van velen in de gemeente Groningen.

De Cliëntenraad Groningen,

John Wind
(voorzitter)

INVOERING
PARTICIPATIEWET
IN DE GEMEENTE
GRONINGEN

Het kader

Oktober 2014

INHOUD

inleiding	2
1 De participatiewet: doorgaan en veranderen	4
2 Om wie gaat het?.....	6
3 Wat willen we bereiken: werk en maatschappelijke participatie.....	7
4 Welke keuzes liggen voor?	9
4.1. Participatie.....	9
4.2. inkomen	17
4.3. de organisatie	20
4.4. financiën	22

INLEIDING

Groningen wil een stad zijn waar iedereen tot zijn recht komt en op een gelijkwaardige manier deelneemt aan de samenleving. Daartoe willen we mensen zoveel mogelijk kansen bieden op de arbeidsmarkt. Werk is voor veel mensen immers de belangrijkste manier om een inkomen te verwerven en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Ook willen we stimuleren dat Stadjsers op een andere manier maatschappelijk actief zijn. Dat is naast of in plaats van betaalde arbeid van belang voor het welzijn van burgers en voor een leefbare en bruisende stad.

We kunnen en willen dit als gemeentelijke overheid niet alleen doen. Ondernemers zorgen immers voor banen en burgers, verenigingen en maatschappelijke organisaties zorgen voor maatschappelijke participatie. Onze rol bestaat vooral uit het stimuleren en faciliteren van werkgelegenheid en (arbeids-) participatie. Voor mensen die het niet op eigen kracht kunnen, moeten we meer doen: het bieden van ondersteuning bij het vinden en houden van werk of andere vormen van maatschappelijke activiteiten.

Eén van de instrumenten om dit te realiseren is de Participatiewet. Deze wet vormt naast de WMO en de wet op de Jeugdzorg één van de wettelijke pijlers waarmee we als overheid een bijdrage kunnen leveren aan de maatschappelijke deelname van onze burgers.

Doel van de wet is dat zoveel mogelijk mensen met arbeidsvermogen regulier aan het werk gaan. Een doelstelling die nu ook al bestaat voor de mensen die een beroep doen op de Wet werk en bijstand, de sociale werkvoorziening of de Wajong. De laatste twee wetten staan echter per 1 januari 2015 niet meer open voor nieuwe instroom. We kunnen vanaf dat moment werkzoekenden dus geen baan meer bieden binnen de sociale werkvoorziening. Dat houdt in dat ook mensen met een arbeidsbeperking (als zij over arbeidsvermogen beschikken) een beroep gaan doen op de Participatiewet. Deze groep kan wel werken, maar is vaak niet in staat om daarmee het minimumloon te verdienen.

De Participatiewet biedt voor hen een aantal instrumenten. Het gaat dan vooral om loonkostensubsidies voor garantiebanen en voor beschutte werkplekken. De garantiebanen zijn de 125.000 extra banen die er volgens afspraken tussen het kabinet en de sociale partners de komende tien jaar worden gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking.

Tegelijk met deze veranderingen worden maatregelen ingevoerd die van invloed zijn op rechten en plichten van burgers. Het gaat dan bijvoorbeeld om de invoering van de kostendelersnorm, de individuele inkomenstoeslag, de tegenprestatie en de uniformering van sancties.

De Participatiewet stelt ons als gemeente voor een aantal keuzes. Die hebben voor een deel te maken met de vraag welke instrumenten we voor welke doelgroepen willen inzetten. Maar zij gaan ook over de wijze waarop wij willen samenwerken met andere partijen en over de middelen die we voor de uitvoering van de wet over hebben. De invoering van de Participatiewet gaat namelijk gepaard met bezuinigingen op de beschikbare budgetten. De richting die wij voorstellen leggen we in deze nota aan u voor.

In vervolg op dit kader over de invoering van de Participatiewet presenteren we u in het voorjaar van 2015 een brede visie op en aanpak van de vraag hoe we in onze gemeente de maatschappelijke participatie van verschillende groepen burgers willen stimuleren en welke instrumenten we daarvoor in willen zetten. De verbinding van de uitvoering van de sociale zekerheid met de gebiedsgerichte aanpak is

onderdeel van onze Vernieuwing van het sociale domein en willen we dus integraal benaderen. In de nu voorliggende notitie geven we bij een aantal onderwerpen aan hoe we die bij die brede visie willen betrekken.

1 DE PARTICIPATIEWET: DOORGAAN EN VERANDEREN

Met de Participatiewet vindt een aantal veranderingen plaats in de aard en omvang van de doelgroep die we als gemeente moeten ondersteunen op het terrein van werk, inkomen en participatie. Ook wordt een aantal bestaande regelingen afgebouwd en worden er nieuwe instrumenten toegevoegd aan de gemeentelijke "gereedheidskist". Er blijft echter ook veel hetzelfde: de bestaande groep bijstandsgerechtigden gaat één op één over naar de Participatiewet. De opdracht die we hebben bij de ondersteuning van deze groep blijft daarbij grotendeels gelijk. De belangrijkste verandering zit in de doelgroep van mensen met een arbeidsbeperking: als zij kunnen werken komen zij niet meer in aanmerking voor de sociale werkvoorziening of de Wajong. De belangrijkste vernieuwing zit in de mogelijkheid om bij vormen van maatschappelijke participatie verbindingen te leggen met andere vormen van ondersteuning of zorg binnen het sociale domein.

De belangrijkste wijzigingen van de Participatiewet zetten we hieronder kort op een rij.

Wijzigingen als gevolg van de Participatiewet

Op het terrein van participatie

- Geen nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening en de Wajong (met uitzondering van jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn)
- Voor mensen met een arbeidsbeperking kunnen gemeenten de bijstandsuitkering inzetten als loonkostensubsidies. Werkgevers creëren de komende tien jaar 125.000 garantiebanen voor mensen met een arbeidsbeperking.
- Er komen minder participatiemiddelen beschikbaar voor de bestaande Wsw en voor de bestaande bijstandsgerechtigden. Voor mensen met een arbeidsbeperking ontvangen gemeenten extra middelen.
- Gemeenten moeten regels maken ten aanzien van het opleggen van de verplichting van bijstandsgerechtigden om een tegenprestatie te leveren voor hun uitkering.

- Gemeenten moeten samen met andere gemeenten, UWV en sociale partners in hun arbeidsmarktregio komen tot de oprichting van een Werkbedrijf, waarin afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de garantiebanen tot stand komen.

Op het terrein van inkomen

- Mensen die kosten kunnen delen omdat zij met meerdere mensen een woning delen, krijgen een lagere bijstandsuitkering (kostendelersnorm).
- De langdurigheidstoeslag wordt vervangen door een individuele inkomenstoeslag.
- Gemeenten moeten een scholingsregeling maken voor mensen met een arbeidsbeperking die onderwijs volgen (om hen te compenseren voor het feit dat zij naast de opleiding geen inkomen uit werk kunnen genereren).
- Gemeenten hebben minder ruimte in hun sanctiebeleid (uniformering van de sancties).

2 OM WIE GAAT HET?

Voor welke groepen zijn we dan verantwoordelijk als het gaat om het bieden van ondersteuning bij werk of participatie? Globaal kun je stellen dat het gaat om bestaande bijstandsgerechtigden en mensen die we ondersteunen in gesubsidieerde arbeid, om nieuwe bijstandsgerechtigden met en zonder arbeidsbeperking en om bestaande Wsw-ers.

Doelgroep	Omvang	Ontwikkeling omvang
Huidige bijstandsgerechtigden	10.000	Afhankelijk van conjunctuur
Nieuwe bijstandsgerechtigden:		Afhankelijk van conjunctuur
• Zonder beperking	Onzeker	
• Met beperking	Jaarlijkse instroom naar verwachting circa 150.	Naar verwachting structurele ondersteuning nodig.
Gesubsidieerde arbeid	340	Neemt af als gevolg van genomen maatregelen en natuurlijk verloop
Wsw	1220	Neemt af door natuurlijke uitstroom (circa 5% per jaar)

We blijven als gemeente dus verantwoordelijk voor de groep voor wie we dat nu ook al zijn. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering wordt daarbij de komende periode langzaam uitgebreid met mensen die anders een beroep hadden gedaan op de Wajong of de Wsw. Het zijn mensen met arbeidsvermogen die veelal langdurige ondersteuning nodig zullen hebben, ook als zij aan het werk gaan. Om werk bij reguliere werkgevers mogelijk te maken, krijgen we de mogelijkheid om de bijstandsuitkering voor deze groep in te zetten als loonkostensubsidie. Voor de begeleiding en ondersteuning ontvangen we (extra) middelen in het Participatiebudget.

3 WAT WILLEN WE BEREIKEN: WERK EN MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

De meeste Stadgers willen meedoen. Van degenen die dat kunnen, verwachten we dat ze dat zelf organiseren: ze gaan op zoek naar werk en/of leveren op een andere manier een bijdrage aan de samenleving. Maar niet iedereen kan dat op eigen kracht. In de eerste plaats omdat de randvoorwaarden niet altijd optimaal zijn. Zo moeten er wel voldoende banen beschikbaar zijn. Het faciliteren van ondernemers en het ondersteunen van werkzoekenden zijn dus twee kanten van dezelfde medaille. En in de tweede plaats omdat een deel van de mensen over onvoldoende vaardigheden of zelfvertrouwen beschikt om dat zelf voor elkaar te krijgen. Voor deze groep moeten we dus iets extra's organiseren.

Onze ambities

We willen de economie in onze stad en de regio versterken. We stimuleren de ontwikkeling van (nieuwe) werkgelegenheid en willen een goede gastheer en partner zijn voor de ondernemers in Groningen. Mensen die niet zonder meer kunnen profiteren van economische ontwikkeling stimuleren en ondersteunen we bij het vinden en behouden van een betaalde baan en/of andere vormen van maatschappelijke participatie. We weten immers dat niet voor iedereen deelname aan de arbeidsmarkt mogelijk is.

De komende periode willen we daarom het volgende realiseren:

- Zoveel mogelijk mensen nemen deel aan de arbeidsmarkt, ook mensen met een beperking.
- Samen met sociale partners, andere gemeenten en UWV zorgen we ervoor dat we uitvoering geven aan de afspraken in het sociaal akkoord: 5500 garantiebanen in de arbeidsmarktregio Groningen.
- Zelfredzaamheid van burgers wordt vergroot en ontwikkeld en het beroep op bijstand zoveel mogelijk beperken.
- Zoveel mogelijk mensen nemen deel aan maatschappelijke activiteiten, ook mensen voor wie betaald werk niet haalbaar is. We zetten hierbij vooral in op leefbare en bruisende wijken.

Onze keuzes tot zover

De doelen die we willen realiseren verschillen per doelgroep. Hetzelfde geldt voor de ondersteuning die we willen en kunnen bieden. Om onze beschikbare (afnemende) middelen zo goed mogelijk te kunnen inzetten hebben we de afgelopen jaren ingezet op een differentiatie van onze dienstverlening¹. Daarbij hebben we drie groepen werkzoekenden onderscheiden:

mensen die zelf in staat zijn om werk te vinden (zelfdoeners)

Voor deze groep is intensieve ondersteuning niet noodzakelijk. Via e-coaches worden deze werkzoekenden op afstand ondersteund. Wanneer men na drie maanden nog geen werk heeft gevonden, nodigen we mensen uit voor een gesprek. Afhankelijk van wat zij nodig hebben, bieden we workshops over presenteren, solliciteren of kennis van de arbeidsmarkt. Deze groep kan ook gebruik maken van de banenbeurzen die we samen met het UWV maandelijks per branche organiseren. Op dit moment maken circa 350 mensen gebruik van deze vormen van dienstverlening. Omdat de doorstroming hoog is, gaat het om jaarlijks circa 900 personen.

¹ De (Re-)visie zicht op Werk en Participatie in Stad is door de raad vastgesteld op 18 juli 2012

mensen die wel kunnen werken maar niet zelfstandig in staat zijn om een plek te vinden op de reguliere arbeidsmarkt (klantondersteuning)

Deze groep vormt de kern van onze re-integratiedienstverlening. Bij hen heeft individuele ondersteuning en de inzet van verschillende voorzieningen het meeste effect. We bieden hen individuele ondersteuning bij het vinden van werk. Het kan daarbij gaan om reguliere banen, maar ook om de nieuwe garantiebanen voor mensen met een arbeidsbeperking. Voor een deel van deze groep maken we ook gebruik van de diensten van uitzendbureaus.

De ondersteuning van deze groep begint in het Centrum naar Werk. Dat is vanaf mei dit jaar operationeel. Vanuit dit centrum bieden we mensen gedurende maximaal 6 weken een programma waarin het zoeken naar werk voorop staat. Waar mogelijk worden zij daarbij direct voorgedragen voor vacatures die het werkgeversteam heeft geworven. Voor wie niet uitstroomt naar werk zoeken we een passende werkervaringsplaats. In de periode van juni tot en met september hebben 140 mensen gebruik gemaakt van het Centrum naar Werk.

mensen voor wie regulier werk (vooralsnog) niet mogelijk is

Voor hen zetten we in op maatschappelijke participatie. De ondersteuning bestaat vooral uit het faciliteren van organisaties die hen actief kunnen maken en houden. Mensen kunnen actief zijn in vrijwilligerswerk (individueel of in groepsverband, zelfstandig of met extra begeleiding), in een participatiebaan en in bestaande projecten in de wijken of op stedelijk niveau. Daarnaast gaan we aan de slag met projecten voor deze klantengroep ter ondersteuning van het wijkgerichte werken. In de brede visie op maatschappelijke participatie komen we terug op de aanpak voor deze doelgroep.

Omvang van de doelgroepen

Onze ervaringen tot nu toe zijn dat van degenen die zich bij ons melden voor een aanvraag ongeveer 30% van de mensen bestaat uit de groep zelfreders die we e-dienstverlening bieden. Circa 45% van degenen die zich melden heeft wel arbeidsvermogen, maar heeft intensievere ondersteuning nodig om dat werk te kunnen vinden of heeft ondersteuning nodig om aan de eisen van de arbeidsmarkt te kunnen voldoen. Hen bieden we klantondersteuning.

Voor circa 25% van de melders is de stap naar werk te groot. De ondersteuning is gericht op vormen van maatschappelijke participatie.

Deze verhoudingen komen overeen met de verwachtingen die wij daarover hadden bij de inrichting van het dienstverleningsproces. Overigens is deze manier van dienstverlening niet een statisch geheel. Doelen, mogelijkheden en ondersteuning van mensen veranderen. Er vindt dus beweging plaats tussen de drie groepen. Ook zijn er mensen die al langer een uitkering hebben die vragen om ondersteuning en terecht kunnen bij het Centrum naar Werk.

4 WELKE KEUZES LIGGEN VOOR?

De participatiewet vraagt van gemeenten om voor een aantal doelgroepen en instrumenten keuzes te maken. Een deel daarvan leggen we vervolgens vast in een verordening. Hieronder schetsen we welke keuzes we in Groningen willen maken.

4.1. PARTICIPATIE

We zijn ons al enige tijd aan het voorbereiden op de komst van de Participatiewet. In de '(Re-) visie zicht op werk en participatie in Stad', de 'houtschoolschets programma Werk en Participatie' en de notitie 'dienstverlening werk en participatie 2014' hebben we al geschetst hoe wij uitvoering willen geven aan de dienstverlening voor de verschillende groepen werkzoekenden waar we verantwoordelijk voor zijn en verantwoordelijk voor worden. In de nota 'Meedoen maakt het verschil' hebben we beschreven hoe we maatschappelijke deelname zoveel mogelijk willen stimuleren.

De invoering van de Participatiewet brengt een aantal aanvullende keuzes met zich mee. Deze hebben vooral betrekking op inzet van specifieke instrumenten voor specifieke doelgroepen. Daarnaast hebben we in eerdere notities aangekondigd een aantal instrumenten te zullen herijken. Op beide gaan we hieronder nader in. We geven daarbij tevens een globaal inzicht in de financiële gevolgen.

Garantiebanen en ondersteunende instrumenten

Doel van de Participatiewet is om mensen met een arbeidsbeperking zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven aan het werk te krijgen. Het belangrijkste instrument daarvoor is de "garantiebaan". Wanneer een werkgever een dergelijke baan biedt, kan hij een beroep doen op een pakket aan faciliteiten: de loonkostensubsidie (naar loonwaarde, uit het BUIG-budget), de no risk polis en de begeleiding van werknemer en werkgever. Daarbij brengen we ook de mogelijkheden voor jobcarving onder de aandacht

Stimuleren van garantiebanen

Binnen de arbeidsmarktregio Groningen hebben we samen met vertegenwoordigers van de sociale partners de ambitie uitgesproken om een evenredig aandeel van de afgesproken garantiebanen tot stand te brengen. Het gaat om 5500 banen in 2026, met een jaarlijkse opbouw. Op korte termijn (tot en met 2016) betreft het 935 banen, 535 in de marktsector en 400 in de overheidssector. Als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio nemen we hierin het voortouw. Dat betekent dat wij een trekkende rol spelen bij de totstandkoming van het Werkbedrijf en dat wij in gesprek gaan met de grote werkgevers in onze gemeente om te bespreken hoe zij hun deel van de afspraken kunnen nakomen.

Om de banen aan mensen te koppelen, sluiten we aan bij de activiteiten in het Centrum naar Werk (waar de kwaliteiten en beperkingen van mensen in beeld worden gebracht), de te organiseren werkervaringsplaatsen en bij de werkgeversdienstverlening. In de afgelopen periode zijn er stappen gezet om de dienstverlening aan werkgevers verder te integreren. Dat betekent dat we niet alleen binnen de gemeente Groningen samenwerken met het UWV en Economische Zaken, maar dat we binnen de gehele arbeidsmarktregio afspraken maken om hierin gezamenlijk op te trekken. Daarmee voorkomen we dat er concurrentie tussen gemeenten, sociale werkvoorzieningen, UWV en de verschillende doelgroepen plaatsvindt.

Ondersteunende instrumenten

Iemand behoort tot de doelgroep van de garantiebannen wanneer het UWV daarvoor de indicatie heeft afgegeven. Als gemeente moeten we in een verordening vastleggen voor wie en op welke manier we loonkostensubsidies, no risk polissen en begeleiding inzetten en hoe we de loonwaarde gaan meten.

Het Rijk vraagt van gemeenten om hierover samen met andere gemeenten en sociale partners in de arbeidsmarktregio afspraken te maken. Dan hebben werkgevers niet te maken met subsidies en voorwaarden die verschillen per woonplaats van de medewerkers. Binnen de arbeidsmarktregio ("Werk in Zicht")² is afgesproken om aan de gemeenteraden voor te stellen dit pakket aan faciliteiten in alle gemeenten gelijk te laten zijn. Dat betekent dat de verordeningen die naar de verschillende raden gaan op die onderdelen ook gelijk zullen zijn. De uitvoering kan wel per gemeente verschillen. In Groningen sluiten we aan bij de activiteiten in het Centrum naar Werk.

Garantiebanen en ondersteunende instrumenten

Overwegend dat we:

- Zoveel mogelijk mensen met een beperking kans op werk willen bieden
- Samen met vertegenwoordigers van de sociale partners in de arbeidsmarktregio in de periode van 2015 t/m 2025 in totaal 5500 garantiebannen voor mensen met een beperking willen realiseren
- Werkgevers willen faciliteren met één gezamenlijk pakket aan voorzieningen vanuit de gehele arbeidsmarktregio

Besluiten we om:

- Met andere gemeenten (en UWV) in de arbeidsmarktregio te komen tot één pakket aan faciliteiten voor werkgevers die garantiebannen bieden;
- Dat pakket te laten bestaan uit de volgende instrumenten en voorzieningen:
 - een loonkostensubsidie naar loonwaarde
 - één loonwaardemeting: op dit moment voeren we in de arbeidsmarktregio een pilot uit waarin we twee loonwaardesystemen (die van het UWV en Dariuz) met elkaar vergelijken en onderzoeken of deze te integreren zijn. Wanneer dat het geval is, kiezen we voor een geïntegreerd instrument. Daarmee hebben we in één keer de beschikking over een groot aantal gekwalificeerde en gecertificeerde professionals die die metingen kunnen uitvoeren. De definitieve keuze voor het instrument leggen we uw raad op een later moment in een verordening loonkostensubsidie voor. Omdat integratie van instrumenten tijd kost, komen we mogelijk in december met een tijdelijke keuze voor één van de instrumenten.
 - Een no risk polis: we bieden werkgevers een no risk polis aan die het risico van werkgevers bij ziekte van de medewerker afdekt. Die polis kan gedurende de looptijd van de arbeidsovereenkomst worden geboden. We maken als arbeidsmarktregio gebruik van dezelfde polis. We doen dat voor de periode van één jaar, waarbij we streven om daarna de polis door middel van een aanbesteding in te kopen.
 - Begeleiding/jobcoaching: een werkgever die een garantiebaan biedt kan een beroep doen op begeleiding/jobcoaching van de medewerker. De werkgever kan er daarbij op rekenen dat de kwaliteit van de jobcoach gewaarborgd is en dat deze voldoende uren beschikbaar zal zijn (gemiddeld 40 uur per jaar, waarbij de feitelijke inzet maatwerk betreft).
 - Detachering: we bieden werkgevers de mogelijkheid om mensen via een detachingsconstructie een baan te bieden. We streven ernaar om dat tijdelijk te

² Voor de publieke partijen binnen de arbeidsmarktregio Groningen (gemeenten, UWV en sociale werkvoorzieningen) bestaat er een ambtelijk en bestuurlijk platform. Dit platform heeft tot op heden geen formele status, maar maakt wel afspraken waar de betrokken partijen zich aan verbonden achten.

doen. Via welke organisatie(vorm) deze detachering plaatsvindt is aan de afzonderlijke gemeenten. In Groningen onderzoeken we momenteel hoe we dat willen organiseren.

- Werknemersvoorzieningen: we bieden werknemers die daarop aangewezen zijn, aangepaste voorzieningen op de werkplek. Momenteel worden er landelijk afspraken gemaakt over de wijze waarop deze kunnen worden aangevraagd en de voorwaarden waaronder zij worden verstrekt. We sluiten bij deze afspraken aan.
- Alle potentiële kandidaten voor de garantiebaan via de gemeente te laten indiceren door het UWV. Als gemeente kunnen we daarbij de afweging maken of ook beoordeeld moet worden of mensen mogelijk voor andere instrumenten en voorzieningen in aanmerking komen (bijvoorbeeld beschut werk of een vrijlating vanwege een medische urenbeperking). Dat betekent dat burgers zich niet zelf kunnen melden bij het UWV voor een indicatie.

Financiën

Uit het BUIG-budget kunnen we de loonkostensubsidies voor mensen met een beperking financieren. Het rijk heeft hiervoor gemiddeld € 10.000 per geschat aantal loonkostensubsidies door gemeenten aan dit budget toegevoegd. Dit bedrag is niet geormerkt, maar maakt onderdeel uit van de nieuwe verdeelsystematiek. Het verstrekken van een loonkostensubsidie is in de meeste gevallen financieel gunstiger dan het verstrekken van een uitkering. Daarnaast leidt dit tot lagere uitvoeringskosten voor de bijstandsverlening.

Aan het pakket aan faciliteiten zijn uiteraard wel kosten verbonden. Naar schatting gaat het gemiddeld om een bedrag van € 5.000 per garantiebaan: voor begeleiding, loonwaardemeting en no risk polis³. Het gaat daarbij deels om kosten voor ons eigen personeel (jobcoaches, werkgeversadviseurs en uitvoerders van loonwaardemetingen) en deels om in te kopen voorzieningen.

Aan het Participatiebudget zijn voor deze instrumenten extra middelen toegevoegd. Het gaat om gemiddeld € 4.000 per geschat aantal loonkostensubsidies door gemeenten. Deze middelen zijn integraal onderdeel van het Participatiebudget.

Instrument	Kosten	Financieringsbron
Loonkostensubsidie	€ 11.400	BUIG-budget
Kosten faciliteitenpakket	€ 5.000	Participatiebudget

Gemeente als werkgever

De gemeente is meer dan uitvoerder van de lokale sociale zekerheid en partner binnen het Werkbedrijf. We zijn ook werkgever. Dat houdt in dat we ook de verantwoordelijkheid hebben om ons aandeel in de afgesproken aantallen garantiebanen te nemen. We vinden het belangrijk om zelf een bijdrage te leveren aan een arbeidsmarkt waaraan mensen met een beperking volwaardig kunnen deelnemen. Tevens kunnen we alleen een beroep doen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van andere werkgevers als wij zelf het voorbeeld geven. We willen daarom op twee manieren uitvoering geven aan het realiseren van garantiebanen. De eerste is door het bieden van extra werkgelegenheid binnen onze eigen organisatie. We nemen daarin het aandeel dat in de concept-cao voor gemeenten is vastgelegd. Voor onze gemeente betekent dat 16 banen in 2015. De tweede is door het vervangen van Wsw-medewerkers

³ Eventuele extra kosten voor een detachingsconstructie hebben we hier niet in meegenomen.

(in de vorm van detachering of begeleid werken) binnen de gemeentelijke organisatie door mensen met een garantiebaan. Het gaat daarbij voornamelijk om werknemers binnen Stadsbeheer.

Garantiebanen binnen de gemeente
Overwegend dat we: • Zoveel mogelijk mensen met een beperking kans op werk willen bieden• Hierin ook als werkgever een rol willen spelen
Besluiten we om: • Binnen onze organisatie arbeidsplaatsen te creëren en behouden voor mensen met een arbeidsbeperking. We doen dit op twee manieren: ○ Door het komende jaar 16 banen te creëren binnen de bestaande organisatie; daarbij besteden we expliciet aandacht aan de mogelijkheden van werk(ver)delen, waarbij we uit verschillende taken uit andere functies nieuwe functies creëren.○ Door de banen die binnen de gemeentelijke organisatie⁴ vrijkomen door natuurlijk verloop onder Wsw-medewerkers, bij vervanging zoveel mogelijk in te vullen met werknemers in een garantiebaan.

Financiën

Wanneer de gemeente optreedt als werkgever ontvangt zij een loonkostensubsidie naar loonwaarde van de medewerker. Uitgaande van een loonwaarde van 50% en loonkosten van € 24.000⁵ leidt dat tot € 12.000 aan loonkosten voor de gemeentelijke afdeling waar iemand in dienst komt. De kosten hiervan worden meegenomen in de regulier begroting.

De vervanging van de bestaande Wsw-medewerkers door mensen in een garantiebaan zal gemiddeld per medewerker tot hogere kosten leiden⁶. We gaan er vooralsnog van uit dat de garantiebanen betaald moeten worden uit het bedrag dat op de begroting van Stadsbeheer nu gereserveerd is voor de overeenkomst met iederz⁷.

Beschut werk

Beschut werk is een voorziening in de Participatiewet voor mensen met een arbeidsbeperking die alleen in een beschutte omgeving kunnen werken. Dat is het geval wanneer er permanente of intensieve begeleiding nodig is of wanneer er technische of organisatorische aanpassingen aan de werkplek nodig zijn die in redelijkheid niet van een werkgever kunnen worden verwacht. Mensen die in dit kader aan het werk zijn, ontvangen loon. Als gemeente staan we voor de keuze om deze voorziening al dan niet in te zetten, en zo ja voor welke doelgroep we dat willen doen en in welke omvang.

Beschut werk is vergelijkbaar met het werk dat wordt uitgevoerd binnen de huidige Wsw. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om inpak- en montagewerkzaamheden. Deze activiteiten zijn vaak verliesgevend omdat de

⁴ Het gaat daarbij vooral om medewerkers bij Stadsbeheer: op dit moment circa 300 personen.

⁵ Is exclusief kosten voor huisvesting en overhead.

⁶ Voor een uitvoerende groenmedewerker wordt nu een detachingsvergoeding van € 7.250 betaald; de loonkosten voor mensen in een garantiebaan liggen rond de € 12.000. Omdat binnen Stadsbeheer begeleiding wordt geboden, kunnen we ook een deel van de begeleidingssubsidie inzetten. Daarmee verlagen we de kosten tot circa € 10.000.

⁷ Omdat hier ook ambtelijk personeel bij betrokken is, en er bij Stadsbeheer sprake is van een taakstelling, is nu niet exact vast te stellen in welke mate vervanging te realiseren is. Wij verwachten op dit moment dat 60-80% vervanging realistisch is.

kosten voor de begeleiding en overhead hoger zijn dan de opbrengsten uit werk. Op dit moment proberen we dat deels op te lossen door de werkzaamheden zoveel mogelijk groepsgewijs op of in de buurt van de opdrachtgever te organiseren of hiervoor per opdracht naar specifieke huisvesting te zoeken. Dat lukt steeds beter. Zo zijn er inmiddels bijna 200 mensen op deze manier aan de slag. Sommigen werken binnen een locatie van een bedrijf, anderen in een specifieke locatie ten behoeve van één bedrijf. Wanneer we er tegelijkertijd in slagen om een deel van ons eigen bedrijfspand te verhuren/verkoopen kunnen we de kosten drukken terwijl we tegelijkertijd mensen in een bedrijfsmatiger omgeving laten werken.

Het Rijk vraagt van gemeenten gezamenlijk om (op termijn) 30.000 van deze banen te realiseren. Hiermee hebben we de mogelijkheid om extra werkgelegenheid te creëren voor mensen die anders geen kans hebben op de arbeidsmarkt. De kosten van deze voorziening zijn relatief hoog. Met een maximale loonkostensubsidie (70% WML) en de volledige inzet van de begeleidingsmiddelen uit het Participatiebudget (€ 8.500) is het niet mogelijk om het instrument kostenneutraal uit te voeren. Dit komt omdat de overheadkosten in vrijwel alle gevallen hoger zijn dan het bedrag dat mensen kunnen verdienen. Afhankelijk van waar mensen aan de slag kunnen, is een extra bedrag nodig van € 1.000 tot € 4.000 per beschutte werkplek.

We vinden het creëren van extra werk voor deze groep echter van groot belang. Op basis van ervaringen met de bestaande Wsw verwachten we dat jaarlijks tussen de 20 en 25 mensen in aanmerking komen voor deze voorziening. We willen de komende periode daarom jaarlijks maximaal 25 plekken beschikbaar stellen voor deze groep. Dat betekent dat we mensen waarvan wij verwachten dat zij tot de doelgroep behoren, worden voordragen voor een indicatie bij het UWV tot dit aantal is bereikt. Mochten er meer mensen tot de doelgroep behoren dan er plekken zijn, dan worden zij het jaar erna alsnog in de mogelijkheid gesteld geïndiceerd te worden. Bij het zoeken van beschutte werkplekken kijken we in de eerste plaats naar de mogelijkheid om groepsgewijze opdrachten voor bedrijven uit te voeren. Afhankelijk van de beschikbaarheid van deze plekken en de mogelijkheden van de betrokken medewerker, kunnen we hen ook andere vormen van werk bieden. Dat kan bijvoorbeeld ook binnen bestaande maatschappelijke organisaties of andere sociale werkvoorzieningsschappen. Ook kunnen we in het kader van de brede discussie over de maatschappelijke participatie onderzoeken of er mogelijkheden zijn om beschutte werkplekken in wijken te organiseren. Daarbij is wel een voorwaarde dat er voldoende begeleiding en aangepaste werkplekken beschikbaar zijn.

Beschut werk
Overwegend dat we: • Zoveel mogelijk mensen met een beperking kans op betaald werk willen bieden • We beschutte werkzaamheden zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven willen onderbrengen (in de vorm van werken op locatie) • (in de nota maatschappelijke participatie) hebben aangekondigd dat we gaan onderzoeken in hoeverre vormen van beschut werk en maatschappelijke participatie geïntegreerd uitgevoerd kunnen worden
Besluiten we om   • Jaarlijks 25 beschut werk banen te realiseren voor de nieuwe doelgroep, oplopend tot 1/3 deel van de huidige totale Wsw-omvang op termijn (400)

- Het beschut werk waar mogelijk groepsgewijs in of bij reguliere bedrijven te organiseren
- De inzet van het instrument *beschut werk in het kader van maatschappelijke participatie en gebiedsgericht werken* te betrekken bij de brede discussie over dit onderwerp in een later stadium

Financiën

Uit het BUIG-budget kunnen we de loonkostensubsidies voor mensen met een beperking financieren. Dat geldt ook voor beschut werk. Het rijk heeft hiervoor gemiddeld € 14.200 per geschat aantal loonkostensubsidies beschut werk door gemeenten aan dit budget toegevoegd. Dit bedrag is niet geoormerkt, maar maakt onderdeel uit van de nieuwe verdeelsystematiek. De kosten van een loonkostensubsidie zijn naar verwachting gelijk aan die van een gemiddelde uitkering. Wel leidt dit tot lagere uitvoeringskosten voor de bijstandsverlening.

Aan begeleiding en loonwaardemeting zijn kosten verbonden. Het gaat daarbij grotendeels om kosten voor ons eigen personeel (werkbegeleiders en uitvoerders van loonwaardemetingen). Aan het Participatiebudget zijn hiervoor extra middelen toegevoegd. Het gaat om gemiddeld € 8.500 per geschat aantal beschut werkers door gemeenten. Deze middelen zijn integraal onderdeel van het Participatiebudget.

Zoals gemeld verwachten we dat (afhankelijk van de plek waar mensen aan de slag gaan) bovenop de loonkostensubsidie en het begeleidingsbedrag van € 8.500 een aanvullend bedrag noodzakelijk is. Uitgaande van een bedrag van € 3.500 leidt dit tot een bijdrage van € 12.000 per beschut werk plek uit het Participatiebudget.

De tegenprestatie

De Participatiewet vraagt van gemeenten om regels op te stellen over het opdragen van een tegenprestatie voor de bijstandsuitkering. In het coalitieakkoord hebben wij opgenomen dat een verplichte tegenprestatie wat ons betreft niet aan de orde is. We weten uit onderzoek in onze Stad dat een groot deel van de mensen met een uitkering al actief is of dat graag wil worden. Wij willen mensen daarbij zoveel mogelijk faciliteren.

In de notitie "Meedoen maakt het verschil" hebben we deze lijn om maatschappelijke deelname voor verschillende groepen te stimuleren al ingezet. We willen dit daarnaast verbinden aan de gebiedsgerichte aanpak. Maatschappelijke participatie gaat samen met het realiseren van bruisende en actieve wijken, waarin ook de zorg en ondersteuning van burgers goed geregeld is. Om dit te realiseren staan ons verschillende instrumenten en voorzieningen ter beschikking: uit de Participatiewet, maar ook uit andere onderdelen van het sociale domein. We willen deze instrumenten in samenhang gaan inzetten. We komen daarom in het voorjaar van 2015 bij uw raad terug met voorstellen over een vernieuwende aanpak op dit terrein.

Het stimuleren van maatschappelijke deelname

Overwegend dat we:

- Zoveel mogelijk mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te zijn
- Maatschappelijke deelname integraal willen stimuleren, dus in nauwe samenhang met de ontwikkelingen in de WMO, de jeugdzorg en onze gebiedsgerichte aanpak en sociale

wijkteams   • Hebben aangekondigd om te komen met een evaluatie van een aantal instrumenten op het terrein van maatschappelijke participatie
Besluiten we om: • het leveren van een maatschappelijke bijdrage voor mensen met een bijstandsuitkering te betrekken bij een brede integrale aanpak binnen de vernieuwing van het sociale domein. • Niet over te gaan tot het opleggen van de verplichting aan bijstandsgerechtigden om een tegenprestatie te leveren, maar hen daartoe wel te stimuleren.

Financiën

Dit besluit heeft vooralsnog geen financiële gevolgen.

De participatiebanen

In onze gemeente hebben we de afgelopen jaren uitvoering gegeven aan participatiebanen. Deze banen zijn bedoeld om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt actief te maken en hen een vervolgstap te laten maken (op het gebied van werk of andere vormen van participatie). Zij duren maximaal twee jaar. De organisaties die de banen bieden ontvangen een vergoeding van € 1.000 per jaar voor begeleiding en ondersteuning. De deelnemer ontvangt tweemaal per jaar een premie van € 600. In de nota maatschappelijke participatie hebben we aangekondigd deze banen te herijken. Een belangrijke reden hiervoor waren de kosten van het instrument. Tegelijkertijd blijkt de behoefte aan dit instrument groot. Ook voor deze banen geldt dat het een instrument is dat (met andere instrumenten uit andere regelingen) kan worden ingezet om maatschappelijke deelname te stimuleren. De herijking van dit instrument willen we betrekken bij de voorstellen over de brede gebiedsgerichte participatieaanpak. Daarbij willen we het instrument vooral beoordelen op de vraag in hoeverre het een bijdrage levert aan het stimuleren van maatschappelijke deelname en in hoeverre het mogelijkheden biedt om mensen met kansen op werk de stap naar werk te laten maken.

Bij de uitvoering van dit instrument is een groot aantal organisaties in onze Stad betrokken die activiteiten bieden waarmee bijstandsgerechtigden actief kunnen worden. In september lopen de contracten met deze instellingen af. Omdat we willen voorkomen dat we in de periode van herijking de inzet van deze organisaties wordt afgebouwd om deze begin 2015 weer op te moeten bouwen, handhaven we vooralsnog het huidige instrument.

Overwegingen participatiebanen
Overwegend dat we: • Zoveel mogelijk mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te zijn • Maatschappelijke deelname integraal willen stimuleren, dus in nauwe samenhang met de ontwikkelingen in de WMO, de jeugdzorg en onze gebiedsgerichte aanpak en sociale wijkteams • Hebben aangekondigd te komen met een evaluatie van een aantal instrumenten op het terrein van maatschappelijke participatie. • Zoveel mogelijk mensen willen stimuleren om maatschappelijk actief te worden en te blijven • De kennis en ervaring van maatschappelijke organisaties met de ondersteuning van groepen kwetsbare burgers willen benutten
Besluiten we om: • De inzet van participatiebanen en de vormgeving van het instrument te betrekken bij de brede

Financiën

De kosten van de participatiebanen worden betaald uit het Participatiebudget. De hoogte is onder andere afhankelijk van de keuzes die we maken bij de brede integrale participatieaanpak.

Verdringings- en verdelingsvraagstukken

Met de komst van de Participatiewet beïnvloeden we als overheid de werking van de arbeidsmarkt. We doen dat omdat we een eerlijker verdeling van kansen op de arbeidsmarkt willen realiseren. Met de maatregelen in deze notitie proberen we de huidige ongewenste verdringingseffecten (van laaggeschoolden en arbeidsgehandicapten door mensen met een hogere opleiding) juist terug te dringen.

We willen ongewenste verdelings- of verdringingseffecten zoveel mogelijk voorkomen. We doen dat bijvoorbeeld door strikte randvoorwaarden te stellen aan het werk dat uitkeringsgerechtigden verrichten. Zo is dat werk altijd tijdelijk, gericht op de ontwikkeling van vaardigheden en is er altijd sprake van begeleiding door de werkgever. Daarnaast is onze werkwijze erop gericht om mensen zo snel mogelijk naar regulier werk te begeleiden. Werkgevers kunnen dus nooit rekenen op een langdurige inzet van mensen die zich voorbereiden op betaald werk.

Het thema van de vervanging van beroepskrachten door vrijwillige inzet in het sociale domein is ingewikkelder. Wij ondersteunen de ontwikkeling waarbij de inzet van beroepskrachten afneemt ten gunste van initiatieven uit de samenleving. Daarbij streven we naar de totstandkoming van een nieuwe mix van ondersteuningsactiviteiten waarbij naast het sociale netwerk, ook vrijwilligers (en dus ook vrijwilligers met een uitkering) een rol hebben. Hoe die mix tot stand komt, is niet direct aan ons. Wel zijn er vanzelfsprekend grenzen aan wat aan vrijwilligers overgelaten kan worden. Zo kan specialistische ondersteuning van onze inwoners nooit afhankelijk zijn van de inzet van vrijwilligers. De expertise over specifieke vormen van ondersteuning en de continuïteit van deze ondersteuning dienen gewaarborgd te blijven.

Over ontwikkelingen op dit gebied blijven we de komende periode met de Raad en maatschappelijke organisaties in gesprek.

Bijzondere doelgroepen

Met de komst van de Participatiewet hebben we met twee specifieke doelgroepen te maken die we ondersteuning willen bieden bij hun voorbereiding op werk. Het gaat dan om de groep jongeren met een beperking die afkomstig is van de Pro-scholen en om de groep mensen die geen uitkering heeft: zogenaamde "Nuggers"⁸. Voor de groep jongeren geldt dat we op dit moment binnen de arbeidsmarktregio afspraken aan het maken zijn om ervoor te zorgen dat de overgang van school naar werk voor deze groep zo soepel mogelijk verloopt. Daarbij kunnen bestaande instrumenten uit de Participatiewet (waaronder de garantiebanen en beschut werk) worden ingezet. Daarnaast maken we gebruik van middelen die specifiek voor deze groep beschikbaar worden gesteld in het kader van ESF.

⁸ Niet-UitkeringsGerechtigden: mensen zonder werk die geen recht hebben op een uitkering

De groep "Nuggers" neemt naar verwachting toe. Het gaat hier om mensen die eerder gebruik konden maken van de WSW of de Wajong, maar die vanwege hun leef- of inkomenssituatie (bijvoorbeeld: iemand met een partner die een baan met een inkomen boven bijstandsniveau heeft) geen recht hebben op een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet. Deze groep kan net als andere mensen met een beperking een beroep doen op ondersteuning bij het vinden en behouden van werk. Instrumenten als loonkostensubsidies, begeleiding en no risk polissen zijn ook voor deze groep beschikbaar.

4.2. INKOMEN

Ook op het gebied van inkomensvoorzieningen en handhaving verandert er met de komst van de Participatiewet een aantal zaken. Ook deze vragen van de gemeenteraad om keuzes en het vastleggen van een aantal van die keuzes in een verordening.

De kostendelersnorm

Met ingang van 1 januari 2015 is de hoogte van de bijstand mede afhankelijk van het aantal mensen waarmee bijstandsgerechtigden de kosten kunnen delen. Wanneer meerdere personen een woning delen, is de uitkering dus lager. De invoering van deze norm brengt geen nadere gemeentelijke keuzes met zich mee. Wel moet er in de uitvoering van de wet nog een aantal zaken worden vastgelegd, zoals wanneer er sprake is van commerciële verhuur (en de kostendelersnorm niet aan de orde is). Met de komst van de kostendelersnorm vervallen de bestaande verordeningen toeslagen en verlagingen. We kunnen (net als nu) nog wel een verlaging toepassen wanneer iemand geen woonlasten heeft of recent deelname aan onderwijs heeft beëindigd. Onze huidige regels uit de verordening zetten we om in beleidsregels.

De individuele inkomenstoelage

De langdurigheidstoelage wordt vervangen door een individuele inkomenstoelage. Deze toeslag is bedoeld voor mensen die langdurig een laag inkomen hebben. Dat houdt in dat we per individu moeten vaststellen of er zicht is op inkomensverbetering en moeten we rekening houden met de krachten en bekwaamheden van mensen en met de inspanningen die men heeft verricht om het inkomen te verbeteren. De gemeente kan op basis van daarvan keuzes maken met betrekking tot degene die recht heeft op een dergelijke toeslag en de hoogte daarvan.

De individuele inkomenstoelage kunnen we op dezelfde manier vormgeven als de bestaande langdurigheidstoelage. Dat willen we ook doen. We willen mensen zonder perspectief op inkomensverbetering financieel blijven ondersteunen. Dat betekent dat de invulling van de begrippen langdurig (vijf jaar) en laag inkomen (sociaal minimum) gelijk blijven, evenals de hoogte⁹. De inspanningen die men heeft verricht worden momenteel getoetst door vast te stellen of er geen maatregel is opgelegd vanwege onvoldoende inspanningen op het gebied van re-integratie. Dat blijft ook volgend jaar zo. Of we deze toeslag op termijn willen benutten als beloning voor mensen die een maatschappelijke bijdrage leveren, betrekken we bij de brede participatieaanpak.

⁹ 38,78%, 34,81% respectievelijk 27,18% van de gehuwdennorm voor gehuwden, alleenstaande ouders respectievelijk alleenstaanden

Individuele inkomenstoeslag
Overwegend dat we:
• Willen zorgen voor solide inkomensondersteuning
Besluiten we om:
• De voorwaarden voor het verkrijgen van de langdurigheidstoeslag vooralsnog één op één om te zetten in die voor het verkrijgen van de individuele inkomenstoeslag • De hoogte van de toeslag gelijk te laten • Het eventueel benutten van de toeslag als beloning voor mensen die een maatschappelijke bijdrage leveren, betrekken we bij de brede participatieaanpak.

Financiën

Voortzetting van het instrument onder dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde hoogte leidt niet tot aanpassingen in de begroting.

Vervallen inkomensgrens

Met de invoering van de Participatiewet worden de mogelijkheden om categoriale bijstand te verlenen, beperkt tot de collectieve aanvullende zorgverzekering en de Stadspas. Bij de categoriale inkomensregelingen en de individuele inkomenstoeslag vervalt de inkomensgrens van 110% van het sociaal minimum. Dat betekent dat we ook groepen met een hoger inkomen gebruik kunnen laten maken van deze regelingen. Dit vraagstuk betrekken we bij de voorstellen over een herzien armoedebeleid die in het vierde kwartaal van 2014 aan uw raad worden aangeboden.

De uniformering van de arbeidsverplichtingen

Het Rijk schrijft gemeenten met de invoering van de nieuwe wet voor dat de bijstand in ieder geval wordt verlaagd wanneer mensen niet voldoen aan de verplichting om:

- Werk te aanvaarden of te behouden
- Ingeschreven te staan bij een uitzendbureau
- Het naar vermogen van werk te verkrijgen in een andere gemeente
- Te reizen om werk te krijgen en te behouden (als de reistijd heen en terug binnen de drie uur is)
- Te verhuizen als dat de enige manier is om aan het werk te komen (en er minimaal een contract van een jaar tegen het minimumloon geboden wordt)
- Kennis en vaardigheden te krijgen of behouden die noodzakelijk zijn om aan het werk te komen
- Hun kans op werk niet te belemmeren door kleding, gedrag of gebrek aan persoonlijke verzorging
- Gebruik te maken van een aangeboden re-integratievoorziening en mee te werken aan een onderzoek naar de mogelijkheden om aan het werk te komen.

De verlaging is in ieder geval 100% van de bijstand gedurende de periode van één maand. Bij de eerste recidive is dat in ieder geval 100% van de bijstand gedurende een langere periode (maximaal drie maanden). Bij een tweede recidive is dat 100% gedurende drie maanden. Bij de eerste verlaging kun je als gemeente kiezen voor een periode van één tot drie maanden. Ook kan de gemeente ervoor kiezen om het bedrag van de verlaging over drie maanden uit te smeren. Gezien de impact van een sanctie van 100% in één maand, kiezen wij ervoor om in alle gevallen te kiezen voor de spreading daarvan.

Op dit moment is het aan gemeenten zelf om invulling te geven aan het maatregelenbeleid. Wij zijn als gemeente terughoudend met het opleggen van maatregelen, omdat de financiële gevolgen voor burgers groot zijn. We streven er daarom naar om het opleggen van een sanctie zoveel mogelijk te voorkomen door op andere manieren te bewerkstelligen dat mensen zich inspinnen om aan het werk te gaan. Wanneer andere manieren niet tot resultaat leiden, gaan we uiteraard wel over tot het opleggen van maatregelen. Het verplicht opleggen van relatief hoge financiële sancties leidt bij ons in de eerste plaats tot extra inzet op het voorkomen daarvan. Dat betekent dat we nog nadrukkelijker mensen informeren over hun rechten en plichten en de gevolgen daarvan duidelijk maken. Ook geven we in het Centrum naar Werk mensen nadrukkelijker zelf een rol bij het vaststellen van hun plan van aanpak. Wij verwachten dat wanneer mensen meer verantwoordelijk worden gemaakt voor hun eigen re-integratie, zij ook de afspraken beter zullen nakomen en daarmee de noodzaak tot sancties wordt voorkomen. Tenslotte houden we waar mogelijk rekening met de persoonlijke (gezins-)situatie.

Uniformering sancties

Overwegend dat we:

- Als gemeente verplicht zijn om sancties op te leggen wanneer mensen zich niet aan de genoemde arbeidsverplichtingen houden;
- Van mening zijn dat daar waar mensen beschikbare kansen niet benutten, sanctionering op zijn plaats is;
- van mening zijn dat we terughoudendheid willen betrachten bij het opleggen van hoge en langdurige sancties voor mensen die van een bijstandsuitkering moeten rondkomen

Besluiten we om:

- Te kiezen voor de minimale variant van de verplichte sancties. Dat betekent dat bij recidive een periode van 1,5 maand wordt genomen.
- Gebruik te maken van de mogelijkheid om bij een sanctie van 100% het bedrag over een periode drie maanden op het uitkeringsbedrag in mindering te brengen.
- Vooral in te zetten op het voorkomen van sancties door goede voorlichting over rechten en plichten en het maken van duidelijke (wederzijdse) afspraken.

Financiën

Deze maatregelen leiden niet tot aanpassingen aan de begroting.

De studietoelage voor mensen met een beperking

Op dit moment bestaat er een studieregeling in de huidige Wajong. Omdat vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer plaatsvindt in deze regeling, hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om een studieregeling te maken voor mensen (boven de 18) die onderwijs volgen, die niet over een eigen vermogen beschikken en die met voltijds arbeid niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen. Achtergrond van deze regeling is dat mensen met een arbeidsbeperking gedurende hun studie niet in staat zijn om (zoals andere studenten en scholieren) een bijbaan te vinden en het volgen van onderwijs voor deze groep wel belangrijk is om hun kans op werk in de toekomst te vergroten.

Als gemeente willen we deze regeling gaan uitvoeren. We zoeken daarbij naar een toeslag die aansluit bij de huidige studieregeling van de Wajong¹⁰ en die past binnen het budget dat we hiervoor van het Rijk

¹⁰ 25% van het Wettelijk minimum(jeugd)loon

ontvangen¹¹. Een toeslag van 20% van de bijstandsnorm voor gehuwden (voor mensen boven de 23 jaar) vinden we daarbij reëel. Mensen boven de 23 ontvangen dan € 271 per maand. Dat is vergelijkbaar met het bedrag aan inkomen uit werk waar bij de hoogte van de studiefinanciering wordt uitgegaan¹². Omdat jongeren onder de 23 een lager minimumloon ontvangen, passen we de toeslag (net als nu binnen de Wajong het geval is) daar op aan. Voor iemand van 18 is de toeslag dan € 123 per maand¹³.

Studietoeslag
Overwegende dat we: • Het van belang vinden dat jongeren met een arbeidsbeperking een opleiding volgen • Ons realiseren dat voor deze groep de combinatie met werk niet reëel is
Stellen we voor om: • Uitvoering te gaan geven aan een scholingstoeslag voor mensen die niet in staat zijn om 100% van het minimumloon te verdienen • Deze vast te stellen op 20% van de bijstandsnorm (voor gehuwden) voor personen van 23 jaar en ouder en naar rato van het minimumjeugdloon voor personen tussen de 18 en de 23 jaar.

Financiën

Voor de studietoeslag hebben we in 2015 een bedrag van € 150.000 ontvangen in het gemeentefonds. Dat bedrag loopt de komende jaren op tot € 875.000. Hoeveel mensen een beroep doen op deze regeling is niet bekend. Op basis van de bestaande instroom in de Wajong verwachten wij dat dat er jaarlijks circa 100 zijn. In de toekomst verwachten wij dat er op elk moment circa 300 personen een beroep doen op deze regeling. Uitgaande van een gemiddeld bedrag van € 2400 per jaar (€ 200 per maand), betekent dit een totaalbedrag van € 120.000 in het eerste jaar¹⁴ en € 720.000 in de structurele situatie. Daarmee passen de kosten binnen de beschikbare budgetten. De komende periode monitoren we het gebruik en de kosten van de regeling en komen bij afwijkingen van de geschatte aantallen met voorstellen tot aanpassing.

4.3. DE ORGANISATIE

De Participatiewet vraagt van gemeenten om samen te werken in de arbeidsmarktregio en om met andere gemeenten, sociale partners en het UWV te komen tot de vorming van een Werkbedrijf: een bestuurlijk samenwerkingsverband dat de schakel vormt tussen de garantiebanen en de werkzoekenden met een beperking. Dat Werkbedrijf moet op 1 januari 2015 operationeel zijn. In de arbeidsmarktregio Groningen werken we als gemeenten, UWV en sociale werkvoorzieningsschappen al nauw samen binnen de structuur van "Werk in Zicht". Die structuur, waarin de vier subregio's van onze arbeidsmarktregio vertegenwoordigd zijn, willen we ook benutten als basis voor het te vormen Werkbedrijf.

Als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio vinden we dat we de aanjager moeten zijn voor de vorming van het Werkbedrijf. We zijn daarom gestart met gesprekken met sociale partners over de manier waarop we dat vorm willen geven. Samen met andere gemeenten zijn we voorbereidingen aan

¹¹ € 120.000 in 2015 olopend tot € 720.000 structureel

¹² € 295 per maand

¹³ Het minimumjeugdloon van iemand van 18 jaar is 45,5% van het WML en € 123 is 45,5% van € 271

¹⁴ 100 personen x € 2400/2 (omdat er gedurende het gehele jaar instroom plaatsvindt)

het treffen voor het tot stand komen van één pakket aan faciliteiten waarmee we werkgevers die mensen met een beperking in dienst nemen, kunnen ondersteunen. Hiermee zijn we er nog niet. Vanaf nu richten we onze energie tevens op het enthousiast te maken van werkgevers voor het creëren van werk voor mensen met een arbeidsbeperking. Hierbij maken we in onze gemeente gebruik van alle contacten en expertise die we hebben in het domein Economie en Werk.

Organisatie Werkbedrijf
Overwegende dat we: Het van belang vinden dat we regionaal goede afspraken maken met andere gemeenten, UWV en sociale partners om daarmee de kansen op werk van mensen met een beperking te vergroten, concurrentie tussen groepen te voorkomen en werkgevers goed en eenduidig te faciliteren.
Besluiten we om: Een actieve rol te spelen bij de totstandkoming van het Werkbedrijf en hierbij optimaal de bestaande samenwerkingsverbanden te benutten Hierin samen op te trekken met andere gemeenten in de regio.

Het Werkbedrijf is geen uitvoerende organisatie. De ondersteuning van werkzoekenden vindt voor de Groninger bijstandsgerechtigden plaats door de gemeentelijke organisatie. De manier waarop de uitvoering binnen de gemeente plaatsvindt, is aan verandering onderhevig. In de (Re-)visie en de houtskoolschets hebben wij al aangegeven hoe wij die uitvoering voor ons zien. De maatregelen daartoe zijn inmiddels in gang gezet. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- De vorming van het Centrum naar Werk voor diagnose, activering en ondersteuning van mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben;
- Het in elkaar schuiven van de werkzaamheden van de voormalige dienst SOZawe en iederz Arbeidsintegratie als het gaat om de ondersteuning van mensen (met en zonder beperking) naar vormen van betaald werk;
- Het zoveel mogelijk inzetten op detachering en begeleid werken van bestaande Wsw-ers;
- Het flexibeler organiseren van bestaande beschutte werkzaamheden binnen de huidige Wsw, waarbij mensen (groepsgewijs) aan het werk zijn op locaties bij of in de buurt van opdrachtgevers of in tijdelijke locaties voor de duur van een opdracht;
- Het benutten van de netwerken en deskundigheden van uitzendbureaus bij het bemiddelen van mensen die geen of beperkte ondersteuning nodig hebben;

4.4. FINANCIËN

Hieronder geven we eerst een beeld van de kosten van de nieuwe instrumenten voor 2015. Het gaat om een globale schatting. We gaan ervan uit dat we dit (samen met de instrumenten voor de bestaande doelgroepen) uit het beschikbare budget voor 2015 kunnen financieren. Op basis van de ervaringen in het komende jaar komen we tot een financieel beeld voor de jaren erna.

Garantiebanen	Uitgaande van € 5.000 voor een pakket aan faciliteiten. Financiering uit het Participatiebudget. Aantal is het gemiddelde aantal over het jaar ¹⁵ .		
2015	26		€ 130.000

Beschut werk	Uitgaande van € 12.000 voor begeleiding en exploitatietekort. Financiering uit het Participatiebudget. Aantal is het gemiddelde aantal over het jaar (instroom circa 25 per jaar)		
2015	12		€ 144.000

Studietoelage	Uitgaande van gemiddeld € 2400 per jaar per studietoelage ¹⁶ . Financiering uit Algemene Uitkering. Aantallen is het over het jaar. Aanname dat bedrag overeenkomt met beschikbaar gestelde budget in gemeentefonds.		
2015	50		€ 120.000

Indiceringen	Uitgaande van € 1.000 voor de indicatie van beschut werk en garantiebanen en € 500 voor de indicatie voor de studietoelage (opgave UWV). Tevens uitgaande van het feit dat niet voor de totale nieuwe doelgroep een indicatie wordt aangevraagd. Financiering uit het Participatiebudget.		
	Garantiebanen/beschut	Studietoelage	
2015	75	100	€ 125.000

Voor de overige instrumenten en aanpassingen geldt dat de financiering plaatsvindt binnen de bestaande budgetten en financiering.

Middelen

Om de Participatiewet uit te kunnen voeren, hebben we verschillende budgetten beschikbaar. In de eerste plaats de middelen in het inkomensbudget (BUIG) en het Participatiebudget. Daarnaast hebben we ook de beschikking over middelen om de sociale zekerheid uit te voeren (gemeentefonds).

Het Participatiebudget vormt het belangrijkste budget om ondersteuning van werkzoekenden te realiseren. Dat budget is in de afgelopen jaren fors verminderd. Ook hebben we ons als gemeente genoodzaakt gezien om kosten voor personeel dat zich bezig houdt met de begeleiding van werkzoekenden, ten laste van dit budget te brengen. Dat betekent dat de middelen voor (aanvullende) instrumenten beperkt zijn. Dat wordt versterkt doordat de ontschotting van de budgetten voor re-

¹⁵ Aantallen komen niet overeen met het te realiseren aantal garantiebanen, omdat deze banen ook kunnen worden vervuld door mensen met een Wajong-uitkering.

¹⁶ Is exclusief uitvoeringskosten

integratie en Wsw ervoor zorgen dat tekorten op de uitvoering van de Wsw (deels) ten laste van het Participatiebudget worden gebracht. Daar staat een intensivering vanuit het coalitieakkoord tegenover.

In deze nota hebben we vooral gekeken naar de kosten van het nieuwe instrumentarium voor de doelgroep van mensen met een beperking. Daarnaast blijven we uiteraard ondersteuning bieden aan andere groepen bijstandsgerechtigden. We bouwen daarbij voort op de keuzes die we in de (Re-)visie hebben gemaakt. Hieronder geven we al wel vast aan welke middelen we in 2015 beschikbaar hebben voor de ondersteuning van bijstandsgerechtigden en/of mensen met een beperking en/of Wsw-ers en welke uitgaven we verwachten te doen.

Inkomsten	2015
Rijkssubsidie Wsw	29.878
Rijkssubsidie "oude stijl". Zie ook punt 3. (2 regels)	18.170
inzet meeneemregeling voor 2013	1.141-
Europese gelden	750
Gemeentelijke middelen	3.200
<i>Totaal</i>	<i>50.857</i>
Uitgaven	
Wsw	36.278
Gesubsidieerde arbeid	2.291
Uitvoeringskosten	6.007
indiceringen UWV	125
Maatschappelijke participatie (begeleiding en premies)	2.200
Middelen nieuwe doelgroep beschut	144
Trajecten Scholing en re-integratie	3.332
Middelen doelgroep garantiebanen	130
Overige kosten	350
<i>Totaal</i>	<i>50.857</i>